

MAGYAR LAP

 Taxa postală plătită
 aprobată de Dir. Gen.

"Otthon" Irók és Hírlapírók Kör

BUDAPEST

 Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Oradea, 1937 Dec. 18

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

A csehszlovák külügyminiszterium díszlakomája Delbos tiszteletére

Krofta cseh külügyminiszter arról szólott, hogy a leg-súlyosabb körülmények között is a küipolitikában meg-örzik a hidegvért. A népkisebbségi kérdés előtérben

Prágából jelentik: A csehszlovák külügy-miniszteriumban csütörtök este díszlakomát rendeztek Delbos francia külügyminiszter tiszteletére. A lakomán Krofta csehszlovák külügyminiszter pohárköszöntőjében hangoztatta, nem kell attól tartani, hogy Franciaország és Csehszlovákia között a barátság kihűlt, mert a cseh nép nem szokott jótéteményekért hálátlansággal fizetni. Egyébként is ismerik a szoros érdekközösséget Csehszlovákia és Franciaország között.

— Franciaországgal együtt — folytatta a

továbbiakban, — hívek maradunk a Népszö-
 vetség által kifejezett nemzetközi együttműkö-
 dés eszméjéhez és az egyetemes biztonság elvé-
 hez, melyek az általános béke szempontjából
 nagyfotosságuak. Nincs semmiféle támadó
 szándékunk. Országaink legfőbb vágya a béke.
 Külpolitikánk a legsúlyosabb körülmények kö-
 zött is megőrzi nyugodtságát és hidegvérét. Az
 ország határain belül a kisebbségekkel szem-
 ben az igazságos és emberi politikának külső
 vonatkozásban az összes szomszédainkkal való
 baráti viszony ápolásának vagyunk hívei.

Hodza miniszterelnök Csehszlovákia közvetítő helyzetéről a német és szláv néplörzsek között

Prágából jelentik: Hodza csehszlovák mi-
 niszterelnök a csehszlovák légió felállításának
 huszadik évfordulója alkalmából rendezett ju-
 bileumi ünnepségeken nagyobb beszédet mon-
 dott.

— Csehszlovákia területe — mondotta a
 többi között. — Európának az a pontja, ahol a
 németiség találkozik a szlávssággal s ahol egy-
 aránt megvan a konfliktus lehetősége, de an-
 nak a lehetősége is, hogy Közép-Európa e két

nagy törzsének nyulványai között elmozdít-
 sák és biztosítsák az együttműködést. Cseh-
 szlovákia teljes mértékben tudatában van an-
 nak, mily nagy és fontos érdek fűződik ahhoz,
 hogy Csehszlovákia területén sikerüljön meg-
 szervezni az egyes népek közötti együttélés le-
 hetőség szerint szilárd alapjait a kölcsönös be-
 nemarvatkozás, a jogegyenlőség és együttmű-
 ködés alapján.

Az angol és francia közhangulat Csehszlovákiától nagyobb engedményeket vár a népkisebbségi kérdésben

Párizsból jelentik: A francia lapoknak Prá-
 gából érkezett tudósításai egyértelműen arról
 számolnak be, hogy az egész Csehszlovákiában
 nagy az aggodalom a Közép-Európa vonat-
 kozó legújabb nemzetközi fordulatok miatt. A
 prágai kormánykörök különösen a londoni ve-
 zető lapoknak, legfőképpen pedig a Times-
 nak legutóbb megjelent közleményeiből azt ér-
 zik ki, hogy Lord Halifax németországi látoga-
 tása óta az angol közvélemény nem helyesli
 Csehszlovákia népkisebbségi politikáját. Általá-
 ban Csehszlovákiától az angolok azt kívánják,
 hogy a szudéta-németek, szlovákok, magyarok
 és ukránok ügyét a svájci szövetséges módszer
 szerint rendezze.

A francia sajtó jórésze megállapítja, hogy
 Franciaországnak egyáltalában nincs szándéká-
 ban bizonyos nyomást gyakorolni a prágai
 kormányra. Mindamellett

*a francia sajtó úgy véli, hogy Prága
 okosan tenné, ha a kisebbségi kérdés-
 ben megértőnek mutatkoznék.*

A Temps tudósítója szerint a francia-cseh meg-
 beszéléseken a jövő megszervezésével foglal-
 koznak és igyekeznek előkészíteni az európai
 béke fenntartása érdekében feltétlenül szüksé-
 ges közeledés talaját. A Jour értesülése szerint
 Delbos úgy a francia, mint az angol kormány
 nevében azt kéri a prágai kormánytól, hogy te-

gyen nagy erőfeszítéseket a Németországgal va-
 ló megbeszélés érdekében. Ennek a feladatnak
 a betöltése nyilván nem lesz nagyon kellemes
 Delbos számára. — állapítja meg a lap

A francia szélsőbaloldali lapok tiltakoznak
 az ellen, hogy Delbos a német követelések ér-
 dekében Prágát engedményekre biztassa. A
 jobboldali Liberté viszont azt írja, hogy Prága
 minden reményét Franciaországba helyezi. „Ha
 Franciaország meg nem véd minket, — mond-
 ják a cseh irányadó körökben, — akkor ma-
 gunk kezdünk közeledést Németország felé.”

HLINKA PRELÁTUS LAPJA A SZLOVÁK NÉP MEGSEMISÍTÉSÉT PANASZOLJA

Prágából jelentik: Hlinka prelátus szlovák
 néppártjának lapját, a Szlovenszka Pravda-t
 elkobozták, mert Delbos látogatásával kapoco-
 latban többek között a következőket írja:

— A szlovákokat sajnálkozással tölti el,
 hogy milyen érdektelenséggel látja a francia
 közvélemény a szlovák kérdést. A szlovákok
 nem hihetik, hogy Franciaország közép-európai
 hatalmi állását egy nép megsemmisítésén fogja
 felépíteni.

Külpolitikai pohárköszöntő a népkisebbségekről

Az eddigi külpolitikai látogatók és talál-
 kozók során a hivatalos jellegű pohárköszön-
 tők egyáltalán nem emlegették a népkisebbsé-
 gek kérdését. Pedig a legújabb államközi hely-
 zetben ez a kérdés igen időszerű, s igen benne
 van az államok egymáshoz való viszonyának
 az alakító és meghatározó erői között. De
 mégis csak halkán beszéltek eddig róla, s a ta-
 lálkozók után kiadott hatalmas közlemények
 se tettek felőle említéseket. Annál feltűnőbb
 lehet, hogy most Prágában, a külügyminiszte-
 riumnak Delbos tiszteletére adott lakomáján
 Krofta csehszlovák külügyminiszter pohárkö-
 szöntője a népkisebbségi kérdést is külön ki-
 emelte. Olyan kijelentést tett, hogy kormánya
 a népkisebbségek iránti igazságos elbánást jó-
 vendő politikája egyik főirányának tekintti.

Olvassuk azt is, hogy Csehszlovákia leg-
 főbb baráti államaiból, Angliából és Francia-
 országból is figyelemzések érkeznek hozzá
 a népkisebbségi kérdés engedékenyebb kezelé-
 sére. És hogy Csehszlovákiában éppen azért
 vannak aggodalmak, mert a nyugati nagy álla-
 mok is így szinte ráestek a népkisebbségi ki-
 vánalmakkal. Ezek teljesítésétől látják függő-
 nek Csehszlovákiának nyugatról adandó védel-
 mét, támogatását és biztonságát. Tehát oda-
 rúsodtak a körülmények, hogy a népkisebbségi
 kérdésben való nagyobb csehszlovák teljesíté-
 ménytől függ a középeurópai béke végleges
 rendje és megnyugtató kialakulása. Bizonyára
 ez a főoka annak, hogy Csehszlovákiában
 most már a külpolitikai reprezentációs lako-
 máknak is szerves része lett a népkisebbségi
 kérdés hangos emlegetése, sőt pohárköszöntők
 magasságába emelése.

Ennek megfelelően bizonyosra vehető,
 hogy ami így külpolitikai parádés feltüntetés
 tárgya lett, arról a legtöbb beszélgetés folyik
 akkor is, mikor nincsenek ilyen díszjelenetek.
 A csehszlovák kormánykörök se csinálnak tit-
 kot belőle, hogy a legutóbbi angol-francia
 megbeszéléseken Csehszlovákia népkisebbségi
 kérdése egyik legfontosabb tárgyalási pont
 volt, s hogy Delbos erre néve külön nyomtű-
 kos izenetet hozott az angol kormányelnök-
 től. A párizsi „Epoque” is írta, hogy Cham-
 berlain a szudéta-német népkisebbség részére
 széleskörű jogok megadását kívánja, s Delbos
 útján ezt a kívánalmát tudatta a prágai kor-
 mányal. Azonban a dolgok ilyen külpolitikai
 háttérhez képest Csehszlovákia belpolitikájá-
 ban is legélesebb körvonalakkal előtérbe ke-
 rült a népkisebbségi jogok nagyobb megalapo-
 zásu rendezése.

A csehszlovák parlament novembervegi
 vitája is különösen ebben a tekintetben volt
 igen élénk, s mintegy előkészületet jelentett
 a Delbos megnyugtató fogadására. A kormány
 még február 18-ikán bizonyos megállapodást
 létesített az ugynevezett „aktivista” német
 pártokkal, (a német keresztényszociálistákkal,
 a német szociáldemokratákkal és német agrár-
 pártokkal), hogy megnyugtató rendezéseket
 visz végbe a német lakosság érdekében. Ter-
 mészetesen ezek a megnyugtató rendezések
 nem lehetnek kivételesen csak egy népkisebbsé-
 g javára szólók, hanem hasonló elvek szerint
 a többi népkisebbséget is ki kell elégtetni. A
 február 18-iki megállapodás keresztülvitelének

Karácsonyra

legszebb, legizlésebb

ajándékot

vásárolhat nálunk, mert árban, minőségben mindenki megelégedésére

adunk

kőlnivizet, parfümököt, diszkazettákat, poudriereket, kozmetikai szereket és az összes droguériai cikkeket

Pap Droguéria

Nagyvárad, B-dul Reg. Ferdinand 9.

Telefon: 656.

eddig eredményei azonban csekélyek, s ezt most, a legutóbbi parlamenti viták során az aktivista német pártok részéről is megállapították.

A német keresztényszocialista pártklub elnöke, dr. Lusčka képviselő kijelentette, hogy a csehszlovák állami életben való együttműködés (az úgynevezett „aktivizmus“) programja azzal áll, vagy bukik, vajjon megtartják-e, vagy sem a február 18-iki egyezményt. Ennek az egyezménynek — mondja Lusčka — „célja az, hogy az államban megvalósítsák a németek kulturális autonómiáját.“ A keresztényszocialista szakszervezetek vezetője, Schütz képviselő pedig így nyilatkozott: „Ha megakadályozzák a február 18-iki megállapodást, akkor azokat az embereket buktatják el, kiknek felfogása szerint a német kérdés Csehszlovákiában csak közigazgatási jellegű kérdés. A február 18-iki megállapodásokkal szemben való ellenállás elsősorban és leginkább abból a cseh koncepcióból táplálkozik, hogy a szudéta-német kérdés csak adminisztrációs kérdése az államnak. De még ezzel a felfogással se egyeztethetők össze az olyan külsőségek, hogy például a németlakta vidékeken cseh és francia felírásokkal haladnak a vonatok, s hogy még mindig sok postás, csendőr és vámos nem tud a német vidékek nyelvén beszélni.“

Az aktivista németek felfogása szerint elegendő, hogy egy-egy esetre szóló látszat-intézkedés történjék, hanem az egész közigazgatási gyakorlatnak át kell alakulnia. A cseh közigazgatási gyakorlat nem valósítja meg az állam vezetői részéről jött jó elképzeléseket, hanem alattomosan elgáncsolja azokat. Ez ellen az egész állami apparátusnak meggyőződéses és intézményes erővel föl kell lépnie, mert máskülönben a német népkisebbség sohasem hiheti el, hogy őszinte állami jóakarattal van iránta.

Az aktivista németeknek ez a felfogása kapott kifejezést egyik fiatal német aktivistának a „Pritomnost“ című tekintélyes cseh folyóirat által közölt cikkében is. Ez a cikk írja: „A német aktivizmus semmi áron se vállalja, hogy a cseh nacionalizmus idegen légiója legyen. A szudétanémetek sohasem elégszenek meg azzal, hogy az eddig szokásos népkisebbségjogi fogalmak közé szorítsák őket. Ezzel a természetes állásponttal számolni kell, ha azt akarják, hogy a németek államhűségi érzését elhatározott erejűvé tegyék.“

Ilyen igényekkel áll szemben a csehszlovákiai belpolitikai élet a népkisebbségi kérdésben. És jól megjegyeznendő, hogy nem ellenzéki német pártok részéről, hanem a koalíciós kor-

mányban résztvevők oldaláról hangzanak el ezek a kívánalmak. Ezekből következtetni lehet, hogy Csehszlovákiában a közigazgatási látszatokon túlmenő megoldásokat keresnek, s

a népkisebbségi kérdést a maga népi mélységében és tartalmában kívánják elintézni. A jövőben ilyen alakulása mindenesetre nagyon érdekelhet mindnyájunkat.

Az Országos Magyar Párt választási mozgalmái

Magyarpárti propaganda-munka Désen és Szamos megyében

Kolozsvár. Saját tud. A Magyar Pártnak a választások tartamára alakult bizottságai a képviselőjelöltekkel együtt szorgalmasan látogatják a vidéket és tartanak mindenütt lelkes és összetartásra buzdító beszédeket.

Legutóbb Dézsen a Magyar Polgári Kör helyiségében tartottak a párt emberei impozáns gyűlést a szamosmegyei képviselőjelöltekkel.

Kovács László református esperes megnyitó szavai után B. Kramer Sámuel dr. tartott határos beszédet, majd Nagy Sándor rettegő birtokos, képviselőjelölt szegyezte le, hogy a magyarság nem kér kiváltságokat, de ragaszkodik a nemzetközi szerződésekből biztosított jogaihoz. Szilágyi Ferenc börgyáros a magyar iparosok és kereskedők sérelmeit tárta fel s mély hálával emlékezett meg dr. Bethlen György gróf országos elnökről, akinek köszönhető a Pop Valér-féle körlevél hatályon kívül helyezése. Biró Péter kispap képviselőjelölt beszéde után dr. Bene Ferenc emelkedett szólásra.

Nagy tetszéssel fogadott beszéde további részén rámutatott arra, hogy egyedül a Magyar Párt dolgozik a magyarság érdekében s a magyarság csak önmagában bízhat és a saját erejéből kell kiharcolnia törvényadta jogait.

A szamosmegyei tagozat a megyében is értékes felvilágosító munkát végez. A községeket Rátz József ügyvéd, Kése Attila sajtóudvarhelyi lelkész és Demeter Béla megyei tagozati titkár járják be s mindenütt lelkesen fogadják őket. Remény van arra, hogy ez alkalommal az összes magyarok leszavaznak s így a megyének most először magyarpárti képviselője lesz.

A MAGYAR PART NAGYVÁRADI TAGOZATÁNAK ESZMETERJESZTŐ KÖRUTJA A VIDÉKEN.

Nagyvárad. Saját tud. A Hegyköz vidékének magyar választó közönségét kereste fel csütörtökön dr. Soós István, a Magyar Párt képviselőjelöltje. Daróczi Kiss Lajos hírlapíró, központi kiküldött képviselővel. Négy községet kerestek fel azalkalommal és mind a négy község magyarsága a leglelkesebb hangulatban fogadta a magyarság képviselőit, s azokat kitartásukról, a Magyar Párthoz való ragaszkodásukról biztosították.

Síter községben tartották meg az első gyűlést, ahol az egész község lakossága összegyűlt, hogy meghallgassák dr. Soós István programbeszédét. A község magyarsága nevében Versényi Sándor református lelkész üdvözölte a kiküldötteket. Dr. Soós István hatalmas beszédében ismertette a Magyar Párt képviselőinek munkásságát, részletesen feltárta a sérelmeket és azokat a kiváltságokat, amelyeknek a parlamentben Biharmegye magyar képviselője hangot kell, hogy adjon. Daróczi Kiss Lajos a magyarság összetartásának, az egység bebizonyításának fontosságáról szólt. A központi kiküldöttekhez Vitályos Sándor gazdálkodó intézett lelkes beszédet, majd megtartották a tisztújítást, melynek során elnökké Versényi Sándor ref. lelkészt választották meg. Mahler György földbirtokos a választások jelentőségéről beszélt, majd a mindvégig lelkes, főlemelő hangulatú gyűlést Versényi Sándor zárta be.

Innen Tóttelek községbe mentek kocsin a kiküldöttek, ahol Király József tagozati elnök fogadta dr. Soós Istvánt és Daróczi Kiss Lajos hírlapírót. A képviselőjelölt ismertető, szívekhez szóló beszéde után Király József biztosította a kiküldötteket, hogy a község magyarsága

a választások során magyar öntudattal teljesíteni fogja kötelességét, mert azt óhajtná, hogy Biharmegye magyarságának legyen szószólója az ország parlamentjében.

Délután Hegyközsécsatárban volt eszmeterjesztő gyűlés, amelyet a község nagyszámú választóinak jelenlétében Szücs László ref. lelkész nyitott meg. Dr. Soós István képviselőjelölt beszéde során erőlyes hangon utasította vissza azokat a vádakokat, amelyekkel egyes többségi pártok illették a Magyar Pártot és kifejtette, hogy az ország parlamentjében minden magyar ügyért csak a Magyar Párt képviselői szálltak síkra. Daróczi Kiss Lajos az ifjuság állásfoglalásáról beszélt és hangoztatta, hogy minden magyar fiatalnak meg kell tennie kötelességét, mert amikor a magyar egységet szilárdítja, a saját népe ifjuságának jobb jövőjét készíti elő.

Késő este volt már, amikor a rossz uton Hegyközujlak községbe érkeztek a Magyar Párt kiküldöttei. Az egész község öregje, ifja várta lelkesen az érkezőket, s amikor a szekér megérkezett, percekön keresztül éljeneztek dr. Soós Istvánt. Szenti mrei Dániel ref. lelkész megnyitója után dr. Soós István képviselőjelölt és Daróczi Kiss Lajos tartottak határos beszédeket, majd az egybegyűlt szavazók nevében Zöld István tanító köszöntötte a központi kiküldötteket.

A MAGYAR PART MEDGYESI TAGOZATA INTÉZŐBIZOTTSÁGI GYŰLÉST TARTOTT.

Medgyes. Saját tud. A Magyar Párt itteni tagozatának intézőbizottsága a napokban Serecs Szolán elnökletével gyűlést tartott. A nemrég megválasztott új elnök megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket, majd ismertette az új elnökség programpontjait, amelyek közül kiemelkedik a város magyarságának megszervezése, egytáborba tömörítése és gazdasági segítése. De mindezeket csak úgy lehet elérni, — mondotta az elnök többek között, — ha a város minden rétege összefog és együtt dolgozik. Mindenkire szükség van, senki sem nélkülözhető, senki sem fölösleges. Mindenkinek segítenie kell.

A megnyitó beszéd után az elnök részletesen ismertette a gyűlés tulajdonképpeni célját, a helybeli liberális párttal kötendő paktum mibenlétét a január 15-re kitűzött községi választásokkal kapcsolatban. Kijelentette az elnök, hogy a helybeli liberális párt óhaja, hogy a községi választásra ezuttal is lépjen vele paktumra a Magyar Párt, majd ismertette az ezzel kapcsolatos tudnivalókat. A kérdéshez az intézőbizottság tagjai a legnagyobb megfontolással szóltak hozzá és végül is egyhangulag kimondották, hogy elvben nem zárkozik el a Magyar Párt e paktum további megkötése elől, de bizonyos kérdések előzetes rendezésének figyelembevételével. Az intézőbizottság ezután bizottságot nevezett ki, hogy a határozatokat pontokba foglalja és azokat a polgármesternek bemutassa. E gyűlésen döntöttek a Magyar Párt jelöltjeire vonatkozólag is Sz. Nagy Sándor, Bende Béla és Székely József személyében. Az intézőbizottság gyűlése még több függő kérdés tárgyalása után az elnök zárószavaival ért véget.

MAGYARPARTI PROPAGANDA HUNYAD MEGYÉBEN A KÉPVISELŐVÁLASZTÁSOK ALKALMÁBÓL.

Déva. Saját tud. Vulkánban, a bányavidék egyik nagyobb helyiségében a Magyar Párt propaganda utja során gyűlést tartott, melyet Soós Sándor tagozati elnök nyitott meg. Az üdvözlés után dr. Meskó Miklós hunyadmegyei tagozati elnök, a hunyadmegyei Magyar Párt képviselőjelölt listavezető tartott programbeszédet. Hangoztatta, hogy a romániai magyarságnak a mai súlyos időkben össze kell tartania. Minden jogfosztással szemben nekünk egyedüli fegyverünk a törvény, az a törvény, amely az alkotmányban van lefektetve s ennek csak úgy szerezh-

Tizenhárom mázsa csempészt selyemárut árvereznek el Szatmáron

Saját tud. A szatmári vámhivatal vezetője hirdetményben hozta az érdekeltek tudomására, hogy december 20-án tizenhárom mázsa csempészt selyemárut ad el árverésen szatmári hivatalában. Az elkobozott csempészáru ugyanis a vámhivatal raktárában helyezik el, amikor összegyűlt egy nagyobb mennyiség, azt árverésen eladják. A vevőknek nem kell behozatali engedélyt váltaniuk, az ár — a hivatalos közlemény szerint — olcsóbb a bolti árnál is.

tünk érvényt, ha a magyarság mint egy ember járul az urnák elé s adja le szavazatát. Utána dr. Schuller Frigyes dévai tagozati elnök tartott beszédet, kiemelve, hogy az itteni magyarság nem kíván több jogot a többi népekénél, de amit a törvény biztosít, azt meg kell kapnia s ez csak a magyar képviselők munkája kapcsán lehetséges.

Majd Joózsza István titkár mondott buzdító beszédet. Még aznap látogatást tettek a Magyar Párt emberei Petrozsényben, Lónyán, Petrillán és Lupényban.

Hátzseg vidékén Brázovay Dezső, Csulak Ferenc és dr. Hoffinger Károly hátszegi ügyvéd, a magyarpárti lista egyik jelöltje járta be a községeket, mindenütt felvilágosítva a szétosztottan élő magyarokat arról a kötelességükről, amelyet a mostani választás magyar népünkkel szemben megkíván.

VALASZTÁSI HIREK HUNYAD MEGYÉBEN.

Déva. Saját tud. Zelea Codreanu pártja Déván nagy tömeg részvételével gyűlést tartott. Pénteken a Nemzeti Parasztpárt tartja meg nagy összejövetelét, melyen Maniu is megjelenik és nagy beszédet mond.

KISKÜLLŐ VÁRMEGYÉBEN IS VAN MÁR HALALOS ALDOZATA A VALASZTÁSOKNAK.

Dicsőszentmárton. Saját tud. Heves választási propaganda folyik az egyes pártok között Kisküküllő vármegyében is. Szóban, írásban és minden elképzelhető módon igyekeznek az egyes pártok maguknak megnyerni a népet. Több súlyos összetűzés volt már ennek következtében. Legutóbb a Dicsőszentmártontól pár kilométerre fekvő Erdőfalja község liberális bíróját agyonverték, amikor a község háza előtt valami választási plakátot akart kiragasztani. Az ellenpárt kortesei meg akarták akadályozni a plakát kiragasztását és emiatt szóváltás keletkezett köztük és a bíró között. A szóváltásból veszekedés lett, melynek során a bírót úgy összeverték, hogy az a helyszínen kiszenvedett. A hatóság megindította a vizsgálatot.

Minden öntudatos magyar ember

erre a jele szavaz!

RADION

egymaga mos!

Mossa fehérneműjét fáradság nélkül!

Égyszerűen főzze ki fehérneműjét 30 percig Radion-oldatban és az ragyogóan tiszta és hófehér lesz!

Koronatanács Tokióban a császár elnökletével

Kína ujjászervezéséről tárgyalnak a japán fővárosban. Háromszázezer főnyi a kínaiak háborús vesztesége

Tokióból jelentik: A japán hadsereg Nankingtól délnyugatra halad a Jangcse folyásával szemben. Egyidejűleg azonban északnyugati és északkeleti irányban is Nanking környékén folytatja a tereptisztító munkát. Linzingnél 7000 főnyi, Lumpingnél 8000 főnyi kínai hadsereg adta meg magát a japánoknak.

Északkeleten a japánellenes kínai haderők teljes kiűzése befejeződött.

A mikádó elnökletével a kormány tagjai s a politikai vezetők és a hadsereg vezetői értekezletre gyűltek össze. A mikádó elnöklele alatti koronatanács a Nanking elfoglalásával és a pekingi ellenkormány megalakulásával létrejött új helyzetet vizsgálja meg s a Kína újjászervezésének elősegítésére irányuló terveket akarja rendszerré kidolgozni. A Tokióban székelő külföldi diplomaták úgy tudják, hogy a császári értekezlet legfőképpen az angol és amerikai konfliktust fogja tárgyalni.

A Panay elsüllyesztésének színhelyére japán tengerész-küldöttséget küldenek ki, hogy

ezzel a gesztussal megadják a végtisztességet az elsüllyesztett hajók áldozatainak.

A NEMZETKÖZI BÉKEEGYESÜLET VILÁGBOJKOTTOT AKAR JAPAN ELLEN

Londonból jelentik: A nemzetközi békeegyesület, melynek negyvenhárom államban vannak szervezetei, a Nobel-díjas Lord Robert Cecil javaslatára kimondotta, hogy általános világpropagandát kezd a japán árucikkek nemzetközi bojkottja érdekében.

NÉMETORSZAG CÁPOLJA, HOGY AZ ÚJ KINAI KORMÁNYT ELISMERTE VOLNA

Berlinből jelentik: Illetékes helyen cáfolják azokat a külföldön elterjedt híreket, hogy Japán után Németország is elismerte volna a kínai birodalom új kormányát, a pekingi kormányt. Berlini körök a hírekkel kapcsolatban utalnak arra, hogy a pekingi kormány elismerése még nem időszerű, de különben is maga a pekingi kormány is ideiglenesnek nevezi magát.

Csang-Kai-Sek kínai tábornok rádióriadója

A japán és kínai haderők száma

Hangkauból jelentik: Az itteni rádióban Csang-Kai-Sek tábornagy szótartot intézett Kína népéhez. A rádióbeszédben fogadalmat tett, hogy élete fogytáig folytatja az ellenállást a japánokkal szemben. A tábornagy közölte, hogy a kínaiak a japánokkal való ellenállásban eddig 300 ezer embert veszítettek.

Angol adatok szerint a mostani japán-kínai viszályban Kínának 150—160 hadosztálya van, körülbelül másfél-kétmillió fegyveres emberrel, amiből azonban csak hatszázezer ember van korszerűen kiképezve és felszerelve. Ezzel szemben a japánok hadereje 40 hadosztály, félmillió főnyi ember. Sanghainál négyszázezer főnyi kínai hadsereggel, a legjobban föl-

szerelt csapatokkal vívott meg a japánoknak hatvanezer főnyi hadserege. Itt éppen a maga túlerőjében bízva akart a kínai hadsereg a maga javára döntést kicsikarni, de nem sikerült. A sanghai harcok végén már a kínaiak hadereje is nyolc hadosztályra (85 ezer emberre) olvadt le, de még mindig 30 ezer főnyi túlerővel volt a japánokkal szemben.

Szintén angol adatok szerint az északkeleti harcokban kezdetben 60 ezer főnyi japán állott 300 ezer főnyi kínai hadsereggel szemben. Mandzsuriából jövő csapatőrösítések és a kínai mongol tartományok segítségével kellett hozzá, hogy a japánok itt a kínai túlerőt lebírassák.

A biborosi testület öt új tagja

Piazza bíboros

A dechauxi karmeliták már a második bíborost adják a testületnek 1930 óta. Az első volt Rossi bíboros, a konzisztóriális kongregáció titkára.

Mgr. Piazza 1884 szeptember 30-án született Vigo di Cadore községben. Középiskolai tanulmányait a trevisói kieszemináriumban végezte. 18 éves korában a bresciai karmeliták noviciátusába lép. 1908-ban szentelik pappá. Tanulmányait feltűnő sikerrel végezte, úgyhogy előjárój a bresciai rendházban tanárrá nevezik ki. Kevezzel azután a combettai konvent priorja lesz (Verona szomszédságában) és azután a velencei konvent priorja. Velencei tartózkodását a világháború szakítja meg; egy lovasezred tábortól felkészítve nevezik ki. Háború után Rómába megy, mint rendjének képviselője. Itt vár rá az a nehéz megbízás, hogy rendjének szabályait az új egyházi törvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően át-

dolgozza. Nemsokára a szerzetesek kongregációjának tanácsosa lesz.

1930 januárjában a Szentatya beneventói érsekké nevezi ki és így utódja lesz a Palermóba helyezett Lavitrano bíborosnak. Piazza érsek csak öt évig marad Beneventóban. Ez idő alatt nagy tevékenységet fejt ki minden téren. Szék-helye közelében a Szentatya egy központi szemináriumot létesít. Piazza érsek hű munkatársa ennek a minta-intézménynek a létrehozásában. Nagy egyéniségére jellemző, hogy ezüstmiséje alkalmával 100 szegényt vendéglét meg érseki pulatájában. 1935 decemberében a Szentatya velencei pátriárkává nevezi ki az elhunyt Lanfontaine bíboros utódjává. Mgr. Piazza új munkakörében különösen a katolikus akció fellendítésére törekedett. Ugyáztzik, a Szentatya közvetlen közelében, legbizalmasabb tanácsadói között akarja látni azokat, akik nagy gondolatát, a katolikus akciót megértették és érte fáradoztak.

Gerlier bíboros

Az új bíborosok közül a legsajátosabb pályafutás bizonyára az övé. Aligha dicsekedhet bárki az egyházi méltóságok közül oly tüneményes emelkedéssel, oly ragyogó „cursus honorum”-mal, mint Lyon volt érseke, Gallia prima, Gerlier bíboros. Még alig öt hónapja, hogy Lyon érsekevé nevezték ki.

Mgr. Gerlier, Genuai Szent Katalin késői leszármazott rokona, Versaillesben született 1880-ban. Tanulmányait Saint-Loban és Bordeauxban végezte. A jogi doktorátust bámulatos könnyűséggel szerzi meg. Rövidesen a párizsi ítéltábla hírneves ügyvédje, majd az ügyvédi kamara titkára lesz. Ugyanakkor a katolikus mozgalom értékes munkatársa és vezetője. Már a doktori értekezése is szociális hajlamaira vall: uzsorás kikötések a munkaszervezetekben. Albert de Mun így jellemezte: fiatalember, aki tud gondolkozni. A katolikus mozgalom nemsokára egész tevékenységét leköti. 1907-ben, Jean Larolle után, a francia katolikus ifjúsági egyesületnek lesz az elnöke. Belgiumban és Kanadában képviseli egyesületét és mindenütt nagy elismerést vív ki gazdag egyéniségével.

Mindenki úgy látja, hogy a fiatal ügyvéd előtt nyitva állanak az érvényesülés kapui és éppen ezért nagy meglepetést vált ki váratlan lépése: Kopogtat a diákok nagy szeminárium kapuján felvételért. Pap akart lenni. 1914. A világháború. A kispap Gerlier Péter katonára lesz és a frontra kerül. Nehéz sebesüléssel kerül fogságba.

Fogsága alatt bajtársai jószelleme volt. 1919-ben újra a szemináriumban van és 1921-ben pappá szentelik. Ugyanakkor Dubois bíboros a párizsi egyházmegyei intézmények aligazgatójává teszi meg. Néhány hónappal később párizsi érseke cím-

Hinsley bíboros

1935 január elsején meghalt Bourne, Westminster érseke. Az angol katolikusok rövid gyászát nagy öröm váltotta fel, amikor ugyanazon év márciusában Mgr. Hinsley lett az új érsek. Az „Universe” akkor úgy ír erről a tényről, mint nagy meglepetésről, hiszen az új érsek 70 éves, aki azért vonult vissza előbbi hivatalától (Afrikában volt apostoli delegátus), mert egészségi állapota nem volt kiellégítő.

Mgr. Hinsley Carltonban, Jarkshireben született 1865-ben. Tanulmányait ugyanott végezte, ahol elődje, Bourne, az ushawi kollégiumban. Teológiai tanulmányait Rómában végzi az angol kollégiumban. Ugyanott szentelik pappá 1893-ban. A bölcsészeti doktorátust a Szent Tamás Akadémián, a teológiát pedig a Gregoriánumon szerzi meg. Angliába visszatérve, 1897-ig az ushawi kollégium tanára. Több helyen tanít még azután, míg végül Sutton-Parkban és később Sydenhamban plébános lesz. 1917-ben Rómába jön és az angol kollégium rektora lesz. 1926-ban Merry del Val sebastopolai címzetes püspökké szenteli és ugyanabban az évben az összes afri-

Karácsonyi jászolgarnitúrák és külön Jézuska jászolban különböző nagyságban, olcsón kapható:

MISSIO

könyv- és kegytárgykereskedésnél,
Timisoara I., Strada Lonovics No. 4.

zetes kanonokká nevezi ki. Működését most már az Egyház szociális tevékenységének kifejtése jellemzi.

1925-ben Tarbes és Lourdes püspöke lesz. Itt zajlik le püspöksége alatt 1930-ban a Mária-kongregáció nemzeti kongresszusa, a lourdesi jelenések 75 éves jubileuma; püspöksége idején történik Soubirous Bernadette szenttéavatása; a frontharcosok nagyszabású záránoklatát is ő fogadja. Gyakran hallhatták itt a záránoklok erőteljes szavait, amelyek világosan mutatják a társadalmi felemelkedés útját: „a magánélet és a közélet őszinte, keresztény megújulása”. Gyakran ostromozza sok katolikus szociális nemtörődömségét.

1937 július 29-én a Szentatya Lyon érsekevé és Gallia primásává nevezi ki. Most pedig bíboros lett ez a tüneményes pályájú főpap. Az ő gyors emelkedésén lehet csodálkozni, de aki mélyebben tekint életébe, megtalálja ennek is a magyarázatát.

kaj angol missziók vizitátora lesz. Késedelem nélkül hozzáfog feladatához. Két év leforgása alatt ötvenezer mérföldet tesz meg Afrikában vizitációi alkalmával. 1930-ban sardeszi címzetes érsek lesz és joghatósága Afrika négyötöd részére terjed ki, amely területnek 80 millió lakosa van. Missziós működéséről mindenütt a legnagyobb csodálattal beszélnek. Előfordult az is, hogy ötven nap alatt vonaton, hajón és gépkocsin 5000 mérföldet tett meg.

Azonban az emberi erőfeszítésnek határai vannak. 1934-ben tüszű betegségen megy keresztül, amely teljesen legyengíti, úgyhogy vissza kell vonulnia munkakörétől. A Szentatya a Szent Péter-bazilika kanonokjává nevezi ki.

1935-ben megüresedik a westminsteri érseki szék. A Szentatya Mgr. Hinsleyt nevezi ki érsekké. Főpásztori programjának vezérgondolata a társadalmi igazságosságért való harc XIII. Leó és XI. Pius kárlvelei alapján. A Szentatya most bíborosai közé választotta. Az ősz egyházi 72 év küzdelmes, munkás tapasztalataival nagy dísz és értéke lesz a bíborosok testületének. (P. I.)

Ciklámén Irtá: Koncz Károly

Csikorogva fékez le a szemből rohanó autót. Háta mögött vészjóslóan csenget a villamos. És csak áll tovább s egy tovasuhanó kép után mered tekintetével.

— Ciklámén volt! — sóhajt mélyen, amikor elrántják a villamos elől.

A forgalom megáll, embertömeg veszi körül, szitkok vagódnak az arcába, lökdösik, rendőr jön. De mindebből nem lát és nem hall semmit.

— Ciklámén volt — suttogja még akkor is, amikor már a sarkon áll s a rendőr noteszt vesz elő. A távolba néz, mindenen keresztül s gépiesen diktálja be adatait:

— Kemény Tibor... gazdatiszt... Tófalu...

Magára marad s elindul a köruton. Mindegy, hogy merre megy. Minden új, majdnem ismeretlen. Tíz éve nem volt már Pesten. Szédül, kering, mint otthon a pajtában a denevér nappal. Idegenül érzi magát az emberáradatban, amely százakat tipor le naponta s rohan tovább a maga útján. Hová?... Merre?... Meddig? Hol van a megállás?... Pihenés...

— Persze — idézi fel a múltat. — A nagyváros nem pihen egy percre sem. Pesten a záróra egybeesik a nyitással. A halál az élettel, s minden percre meglepetést tartogat.

Karcsú autók, karcsú nők suhannak el mellett. Tíz év után az első meglepetés: Ciklámén! Hogyan került Pestre?... Mi történt vele azóta, hogy... elváltak?... Amikor azt hitte, hogy számára az egész világ Ciklámén és csak az ő felesége lehet.

Megtorpan. Azon kapja magát minduntalan, hogy megfordul a nők után. Mennyire gyáva, félszeg most is, mint tíz évvel ezelőtt. Amikor még Tószegen volt uradalmi gyakornok.

S ahogy hatalmas léptekkel méri az utcákat céltalanul, régi történet jut eszébe. Alig került ki az akadémiáról s már is állást kapott. Tószegen a tisztartó mellett. Pajtáskodott gazdája egyetlen gyermekével, Loncival, aki alig múlt akkor tizenhat éves. Még kankalint, meg bábaguzsalyt szedett a réteken, de a járásában, a mozdulatában már méreg keringett. Fojtó, tiszteletreparan-

csolás áradt a nézéséből, pajtáskodásából, de a hangja pök ügyességével font körül mindent s játékos kedvével akkorát tudott sujtani a szivekre, mint a tavasz első csókja, amelytől megrezgél a határ.

Ő csak Cikláménnek nevezte.

És Ciklámén mindenkivel játszott, aki a közelébe kerülhetett. De a játéka nem volt több pillangókergetésnél, amelyben mindig az vesztett, aki a leghamarabb akarta utólérni. Vele is ez történt. Egyszer aztán... megkérték a kezét. Egy legény. A leggazdagabb paraszt fia.

Virágvasárnap délelőtt volt. Kint ült az egész család a tornácban, amikor nyíló cseresznyeággal kezében beállított Pandura Jóska. Vagy ahogyan a környéken tisztelték: Katica Jóska. Komoly legény volt s ha csak tehette, befúrta orrát a politikába. Csizmája úgy ragyogott, hogy a napsugár is visszaverődött róla a tornác falára. Ciklámén éppen egy haladó muskátli tövet fiatalított meg, amikor elébe állt hóféhér gyolcsingben a legény.

— Ezt a kisasszonynak hoztam. Aztán volna egy pár jó szavam a ténnetes úrral. Hogy ne menjek hűjján, illendő volna egyszer már megmondani, hogy hiába van két keze az embernek, ha nem fogad szót a parancsnak. Meg nem is vagyok már söndörödő gyerek. Klára se lenne...

Nem jót várt a folytatástól. Ciklámén apja, aki már régen észrevette, hogy nincs valami rendjén a legénynél. Mindig lehetlent kíván, amikor így kezd:

— Hát aztán, mit forgatsz megint a kobakodban, Jóska? — faggatta a legényt. — Talán kevesled a bédet, amit apád ad?

— A béreimből csak ráérnék meghalni ténnetes úr. De nagyobb itt a baj. Csak arra szeretném megkérni, ne ellenkezzék abban a jó szándékomban, mert hogy nincs elég iskolám...

— No csak ki velet!

— Adja nekem ténnetes úr a lányát, olyan aszonyt faragok belőle...

— No fene... Az ördögbe is! Csak nem beszélés komolyan, Jóska?

— Isten hallja, ténnetes úr...

Olyan lámboran beszélt Jóska a tisztartóval, mintha csak raffiát kérne tőle a szőlőkötözéshez. Csak a szeméj égtek tűzben s úgy feszült a

mellén a patyolat, hogy majd kipattant. A tisztartó csavarintott bajuzsán, aztán hamiskásan hunyorogva, megveregette a legény vállát.

— Hát Jóska, ha így állunk az Úr színe előtt, kettőtökre bízom. Ha a lányom is akarja...

Ciklámén nem sokat hallott eddig a beszélgetésből. Csak az utolsó szavakra lett figyelmes. Incelkedni kezdett hát a legénnyel.

— Mit kívánsz, Jóskám?

— A kisasszonyt feleségül, ha illendőnek tartaná maga is...

— Ne bolondozz, Jóskám...

— Már pedig így van ez, kisasszony. Tudja-e azt a nőát, hogy „A virágnak megtiltani nem lehet”? Ki tilthatja meg hát nekem? Veszek én ám olyan furiáng rokolyát, mint az alispánnak van! Semmire se lesz ám gondja. A tenyere-men fogom vinni egész nap. Aztán, ha érik a cseresznye, fölkapom a karjaimba, fölemelem, az ágakig s a tulajdon szájjával szedheti le, a cseresznyét. Az asztalára minden nap friss virágot hozok a rétről. Ne tessék megijedni tőlem, tudom én a tisztességet. Nem voltam én tolatkodó, akaratos életemben... Lemegyünk esténként sétálni a fűzeshé, leteritem a kabátomat a harmatos fűre, arra ül a kisasszony, hogy meg ne fáz-zék. Aztán figyeljük a szitakötők játékát. De ha nem akar mellém ülni a kisasszony, messzebbre is mehetek. Aztán, ha csókot akarok kérni, odahajtom a sapkátam...

Ciklámén fölkapogott. Csak úgy csengett tőle a tornác...

— Eddig rendjén volna, Jóskám, de...

— Sose restelkedjen a kisasszony. Ha aztán csakugyan meg akar csókolni, hát... visszahajítja a sapkátam...

— Így történt! — ismétli magában Tibor a történetet. — Minden szavukra, mozdulatukra emlékszem. Még arra is, hogy Jóskával csak hetek múlva tudták megértetni, hogy lehetlent kíván. Jóska pedig bánatában még jobban kezdett politizálni. Gyűlöcskére járt, korteskedett s a politikusok társaságát kereste. Volt rá pénz bőven.

Tibor bent járt már a város szívében, amikor szálloda elé került. Még mindig Ciklámén jár az eszében. Biztosan ő volt. Ő ült abban a meggy-

Osszeesküvés Franco tábornok ellen?

Gibraltárból jelentik: Tudvalevően a nemzeti spanyol határt két nap előtt lezárták. Gibraltárba érkezett hír szerint a határzár azal függ össze, hogy Franco ellen szőtt összeesküvést lepleztek le.

A magyarországi honvédelmi miniszter látogatása a Róma- környéki katonai intézményekben

Rómából jelentik: Röder Vilmos magyar honvédelmi miniszter csütörtökön a legfontosabb Róma-környéki katonai intézményeket látogatta meg. A Neptuno tüzérségi lőtéren megmutatták Rödernek az olasz hadsereg modern rendszerű fegyvereit és legújabb technikai találmányait. Csütörtök délután a honvédelmi miniszter Walle tábornok kíséretében a Mussolini által nemrég felállított Coidonia repülővárosba ment. A város tornyára felvonták a magyar lobogót és ünnepélyesen fogadták a magyar minisztert. Itt bemutatják Rödernek Mussolini fiát, Bruno Mussolini főhadnagyot, aki itt teljesít szolgálatot. Este 7 órakor Paccelli bíboros-államtitkár a Grand Hotelben visszaadta Rödernek a Vatikánban tett látogatását.

Elfogadta a költségvetést a francia képviselőház

Párizsból jelentik: A francia képviselőház egész éjszaka ülésezett, hogy befejezze a költségvetés első olvasását. A vita után a képviselőház 547 szavazattal 25 ellenében elfogadta a költségvetést. Az előirányzott költségvetés a bevételeket 54 milliárd 600 millió 332 ezer 808, a kiadásokat 54 milliárd 599 millió 318 ezer 506 frankban írja elő.

piros autóban. Felrohan a lépcsőn, szobát nyitott. Odarendeli a bőröndjeit. Átöltözik.

— Szórakozni fogok! — vigasztalódik. — Ciklámen már a múlté. Ugysem látom többé...

Becszengeti a londonert. Tanácsot kér, mit csinálhat Pesten, hová mehet szórakozni, mi a szokás ma a fővárosban. A londoner olyan arcot vág a csodálkozástól, hogy majd kiesik nyitva felejtett száján. De azért a maga nyelvével csak megfelel a kérdésre.

— Hogy mi a szokás?... Hát... bankot nyitni, aztán meglógni a részvényesek pénzével. Vagy esetleg pengőt kiejánni. Az se utolsó mesterség. Olyanok is vannak, akik kisibolják vagyonyukat Vaduzba, aztán elkartyazzák Monte-Carlóban, a végén főbe lövik magukat. Ez itt ma a szokás. De ha sok pénze van...

Tibor először nevet, aztán elgondolkozik az egyszerű ember szavain. Valóban ilyen ma Pest? Semmi sem maradt meg abból, amit tíz évvel ezelőtt itthagyt? ... Hiszen eleget olvasott és hallott róla. De most talán a legilletékesebből tudott meg mindent.

Már az utcán is van. Autó üti el majdnem megint. Villamos áll meg előtte. Majd hogy fel nem kiált. Az ablak mögött... Ciklámen... Ő... ő az... megismeri... Mosolyog... Biccent a fejével.

Tibor felugrik a villamosra. Köszön, Szédül. Kezet csokol. És támad, ügyetlenül, félszegen:

— Hogy kerül maga ide... Ciklámen?...
— Pesten lakunk, — hangzik a szintelen válasz.

— Szüleivel?

— Nem. A férjemmel! Pandura Jósikáné vagyok... No... miért néz olyan furcsán... Nem emlékszik a Katica Jósikára?... Most képviselő...

Tibor megtántorodik. Hirtelen kinéz az ablakon. S hogy a zavarából kivágja magát, megfordul.

— Oh, most látom, hogy rossz villamosra szálltam. Kezét csokolom...

Leugrik a robogó villamosról. Egyenesen a rendőr karjai közé. S másodszor mondja be ugyanazzal a gépiességgel:

— Kemény Tibor... gazdatiszt... Tófalu...

Maniu vádja Tatarescu ellen

Mihalache tiltakozó távirata az uralkodóhoz

Bucuresti. Saját tud. Mihalache tiltakozó táviratot küldött az uralkodónak az egyre sürűbben megismétlődő választási visszaélésekről. A táviratban konkrét eseteket sorol fel Mihalache és sürgős orvoslást kér.

MEGERŐSITIK A KARHATALMAT
AZ INCIDENSEK MEGELŐZÉSÉRE

Bukarest. Saját tud. A belügyminiszter általandó értekezleteket tart a befutott jelentésekről. Elhatározták a karhatalom megerősítését az incidensek megelőzésére.

Lengyelország feltételekhez köti a Népszövetség munkájában való további részvételét

Olaszország nagy meglepéssel üdvözli a lengyel lépést

Rómából jelentik: Rómában nagy meglepéssel keltett a varsói kormány az a bejelentése, hogy Lengyelország nem marad

Genfben, ha

a csonka Népszövetségből olyan alakulat keletkezne, mely a demokrata hatalmi érdekkörből kiindulva, elfogultan viselkednék a tekintélyi alapon kormányozott hatalmakkal szemben.

Rómában örömmel könyvelik el Beck kijelentését és megvannak győződve, hogy a lengyel lépés nagy meglepetést kelt Párizsban. Az olasz lapok megállapítják, hogy Olaszország nem akarja befolyásolni a kisebb államok magatartását a Népszövetséggel szemben, mert rövidesen ugyanis döntő változások várhatók a genfi intézmény további sorsa tekintetében.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, DECEMBER 19.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, víz- és időjárásjelentés. 9.55 Istentisztelet. 11.15 Pjatigorszkij hangversenyének közvetítése az Atheneumból. 13. Hírek. 13.10 A Predescu-zenekar hangversenyének közvetítése. 14.45 Vidám negyedóra. 15. Mezőgazdasági szakelőadás. 18. Karének. 19. Időszaki anyagok. 19.15 Tánclémez. 19.50 Karének. 20.20 Felolvasás. 20.35 Közvetítés az Operaházról. Majd hírek közvetítése németül és franciául külföldre. Utána közlemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál: Muraközy Gyula. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet Gábor Pál dr., a pécsi püspöki tanítóképzőintézet igazgatója mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaházi zenekar. 14.15 „Szép világ — jó világ”. 15. Lemezek. 16. Gazdáknak. 16.45 Jazz. 17.15 „Szt. István Betlehemből”. 17.45 Magyar nóták. 18.30 „A magyar építészeti stílus”. 18. Szalonzene. 20. „Szép magyar beszéd”. 20.20 Énekszámok. 20.50 „Ahogy te akarod”. Vigjáték. 21.30 Hangversenyzenekar. 22.45 Hírek. 23.10 Jazz. 24. Cigányzene.

HÉTFŐ, DECEMBER 20.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, víz- és időjárásjelentés. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Felolvasás. 18.15 Gramofonlemez. 19. Időszaki anyagok. 19.15 Karének. 19.45 Felolvasás. 20. Rádiózenekar, szórakoztató zene. 21.15 Felolvasás. 21.30 Voileanu Nicara Anna zongorázik. 22.05 Barberis Mancini énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.05 Énekszámok. 14.30 Az 1. honvédegyalozás zenekara. 17.15 Diákféltára. 18. „Hasznos maraink téli védelme”. 18.30 Zongorasíkok. 19. „A nyersanyag világproblémája”. 19.30 Cigányzene. 20.30 „Az ügyetlen asszony”. 21. Énekváltás. 21.50 Hírek. 22.10 Operaházi zenekar. 22.45 Időjárásjelentés. 23.25 Tánclémez. 24. Hírek német nyelven. 24.20 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

KEDD, DECEMBER 21.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Úzenetek. 18.15 Gramofonlemez. 19. Időszaki anyag. 19.15 Csk Rádió-Románia: Lemezek. Csk București: Beethoven: A-moll vonósnégyes. 19.55 Felolvasás. (A két állomás együtt.) 20.10 Radulescu csembaló- és Theodorescu fuvolaművész. 20.35 Daia-énekkar. 21.15 A rádiózenekar Mozart-estje. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. Majd: Hírek, felolvasás, víz- és időjárásjelentés. 8.20 Etrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.05 Hanglemezek. 14.30 Szalonzene. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 18. „Ferenczy Károly művésze”. Előadás. 18.30 Jazz. 19. „A Távoleket katonái”. 19.30 Egyházi karácsonyi hangverseny. 20.35 „A Nobel-díjnyertes Roger Martin du Gard”. Előadás. 21. „Macskazene”. Operett közvetítése Szegedről. 22.15 Hírek. 23.50 Időjárásjelentés. 24.10 „Mit várnak a nők az eucharisztikus kongresszustól”. Gróf Apponyi Albertné franciányelvű előadása. 24.25 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

SZERDA, DECEMBER 22.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Giurgea-zenekar. 19.20 Zenetörténeti csevegés hangpéldákkal. 20.20 Híres énekesek gramofon-

A legkedvesebb karácsonyi meglepetés

1 pár jó meleg

házi cipő

Reichard

cipőáruházból.

lemezel. 20.55 Dima Lizett román dalokat énekel. 21.15 Felolvasás. 21.30 Csk Rádió Románia: Lemezek. Csk București: Beethoven: B-dur szonáta. 21.55 Kuhlau: D-dur fuvolakettős. Drophler Ferenc és Károly: Abránd két fuvolára és zongorára. A két állomás együtt. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.05 Zongora- és hegedűszámok. 14.30 Állástalan Zeneés Szimfonikus Zenekara. 17.15 Diákféltára. 18. „Hogyan készüljön a magyar nő az eucharisztikus évre”. 18.30 Hanglemezek. 18.55 „Sz. Játék a mezőn”. Előadás. 19.30 Cigányzene. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „Varázsfuvola”. Dalmü. 21.55 Hírek. 23.50 Időjárásjelentés. 24. Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 23.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, víz- és időjárásjelentés. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 17. Gyermekek. 18. Táncczenekar. 19.50 Felolvasás. 20.05 Csk Rádió-Románia: Lemezek. Csk București: Alexandrescu Nina hegedül. 20.40 Vasiliu Maxim karácsonyi dalokat énekel. 21. Felolvasás. 21.15 Rádiózenekar Alexandrescu Aurél tenorral. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.05 Balalajka-zene. 14.30 A rádió szalonzene. 17.15 „Karácsonyi konyha”. Háztartási előadás. 18. Mezőgazdákknak előadás. 18.30 Cigányzene. 19.10 „A kanárimadár, mint művész”. 19.30 BSZKRT-zenekar. 20.15 Külügyi negyedóra. 21. „A gyermek”. Karácsonyi misztérium. 22.30 Hírek. 22.55 Bartók Béla zongorázik saját műveiből. 23.30 Mohácsi Jenő németnyelvű előadása. 23.55 Hanglemezek. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

PÉNTEK, DECEMBER 24.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, víz- és időjárásjelentés. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Julea Vazul zenekara. 19. Időszaki anyag. 19.45 Felolvasás. 20. Katonazene. 20.35 Barbu Aca Bredeanu karácsonyi dalait énekl. 20.55 Felolvasás. 21.15 Popa: Karácsonyi játék. 22.30 Hírek. 22.45 Különböző népek karácsonya lemezek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.05 Postaszene. 14.30 Cigányzene. 17. Közvetítés a Nemzeti Múzeum előtt feleltett karácsonyfától. 18. „Erzsébet királynéről”. Felolvasás. 18.30 Kamaracsekkváltás. 19.10 „A karácsonyi költészetéből”. 20.35 Különböző nemzetek karácsonyi dalai. 18. Harangszó. 20.05 „...És övéj be nem fogadták Őt...”. Tóth Tihamér dr. előadása. 20.30 Várhelyi Antal orgonázik. 21. Szalonzene. 22. Karácsonytűző népszokások és népelemek feldolgozásai. 23.45 Hanglemezek. 1. Előadás a királyi udvari és várplébánia-templomból. A szentbeszédet Jandik József hittanár mondja.

SZOMBAT, DECEMBER 25.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, víz- és időjárásjelentés. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Tandin-zenekar. 19. Filmlemez. 19.15 Tandiu zenekar. 20. Felolvasás. 20.15 Grozutza Sándor énekel. 20.40 Gramofonlemez. 21.15 Táncczene. 22.30 Sport. 22.35 Dumitrescu-zenekar. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9.40 Hírek. 10—10.55 Református istentisztelet. Prédikál: Ravasz László dr. 11—12.25 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. A szentbeszédet P. Bangha Béla S. J. mondja. 12.30—13.30 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Varsányi Mátyás dr. 13.35 Pontos időjelzés. 13.45 Operaházi zenekar. 14.10 Rádiókrónika. 15. Hanglemezek. 16. Mesék hanglemezek. 16.30 Jazz. 17. „Gyermekek lettem újra”. Csevegés. 18. „Árpád népe”. Felolvasás. 18.30 „Kölcseyi nótás világ”. Balázs Árpád előadása. 19.30 „Karácsony az őserdőben”. Felolvasás. 20. „Karácsonyi hangverseny a Vatikánban”. Közvetítés a Vatikánból. 21.05 „Karácsony”. Dráma: mese. 22.40 Hírek. 23. Hangversenyzenekar. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

Skorpiókat felejtett az autóban egy szórakozott egyetemi tanár

Párizsból jelentik: A rádióleadó tegnap délután furcsa figyelmeztetést közölt a francia főváros lakosságával:

Vigyázzat! Skorpiók vannak egy taxiban, semmi csomagot felbontani nem szabad, mert esetleg ebben vannak a veszedelmes jószágok, amelyeknek marása halálos is lehet.

Az történet ugyanis tegnap délután, hogy biológiai intézet professzora, Millot Jacques,

„gondosan” becsomagolva egész skorpiógyűjteményt felejtett hazafelé menet egyik taxiban.

Feledékenységet csak otthon vette észre és ezt rögtön tudtára hozta a rendőrségnek, amely azonnal rádiókörzést adott ki a káros állatok ellen.

Szerencsére a sofőr rövidesen észrevette a taxijában felejtett csomagot, amelyet

kibontatlanul azonnal vissza is juttatott jogos tulajdonosának.

Ekkor azonban már a rádiószózat elhangzott és tegnap délután

jóideig majdnem minden taxi üresen cammogott. Senki sem mert kocszni a skorpiók miatt...

Irodalmi pályázat

A szatmári Kölcsey Kör választmánya pályázatot hirdet két értekezés és egy történelmi novella megírására a következő feltételek mellett:

1. Az első pályatétel címe: „Kossuth és a pozsonyi diéta.” A pályamű nyujtson hű korrajzot Kossuth fellépéséről, pozsonyi szerepléséről és akkori működésének kihatásairól. Pályadíj: 1000 lei.

2. A második pályatétel címe: „A targu-muresi találkozó jelentősége.” A pályamű adjon elfogulatlan és realis kritikai karképet a találkozó előzményeiről, lefolyásáról és várható hatásáról az erdélyi magyar közélet kulturális fejlődésére. Pályadíj: 1000 lei.

3. A harmadik pályatétel egy történelmi tárgyú novella, Erdély multjából. A novella nagysága ne haladja meg a hirlapi tárcák szokásos terjedelmét. Pályadíj: 500 lei.

4. A pályázaton résztvehet minden 18 éven felüli magyar nemzetiségű román állampolgár.

5. A pályázati határidő: 1938. április 15.

6. A pályaművek jellegű levéllel ellátva, olvashatóan, lehetőleg gépirással kiállítva a Kölcsey Kör elnökehez küldendők be. (Cím: Sárközy Lajos református lelkész, Szatmár, Strada Christescu 2.)

A Kölcsey Kör választmánya fenntartja magának a jogot, hogy nem megfelelő pályaművek beérkezése esetén a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa és hogy a nyertes pályaműveket saját útján közölhesse.

Szatmár, 1937. december 1.

Dr. Pirkler Ernő, Sárközy Lajos, Irodalmi szakosztályi elnök. elnök.

ADALBERT BANGHA S. J.

WELT UND ÜBER WELT

DAS EWIGE REICH IM KAMP DER ZEIT

Ara szép kötésben: 180 lei és portó.

P. Banghának ez a könyve a világról és a túlvilágról: németül jelen meg. De nem a nyelv tette a középeurópai katolikus irodalmi apostolkodás szenzációjává Hanem a hang, melylyel a híres rádiósónok és sajtóapostol kezelte és megoldotta könyvének tárgyi feladatát. A modern műveltségű embert bevezetni a keresztény metafizika mélységeibe s a kinyilatkoztatás fényében ragyogtatni fel korunk égő problémáit: mint kell Isten országának elővetelén korunk viharában dolgozunk? — erről szól a könyv. Ez a könyv: a cselekvés misztikájára vezérlő kálauz!

Megrendelhető a MAGYAR LAPOK könyvosztályában.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P

Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénziári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Clujf szerkesztő: dr. Sulyok István

Csakis válaszbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Kissé hidegebb lesz. Több helyen havas eső, havazás várható.

ILEANA FÖHERCEGNŐ BÉCSBE UTAZOTT. Bukarest. Saját tud. Ileana főhercegnő tegnap délután háromnegyed egykor legkisebb fiával együtt elutazott a fővárosból Bécsbe.

Zürichi zárlat. Párizs 14.67 egynegyed, London 21.61, Newyork 432.37, Brüsszel 73.48 fél, Milánó 22.74, Amszterdam 240.46, Berlin 174.30, Bécs — schilling 81.80, Prága 15.19, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucuresti 325.

ARCBŐREIRAGADÓ LESZ

na rendszeresen használja
Palmolive szappant, a
toalettszappanok lef-
nomabbját

Módosítják a cégbejegyzésről szóló törvényt. Bucurestiből jelentik: Az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban behatóan foglalkoznak a jelenlegi cégbejegyzési törvény módosításával. A kérdést néhány hónappal a Kereskedelmi és Iparkamarák szövetsége vetette fel, amely erre vonatkozóan törvénytervezetet is készített. Időközben olyan problémák is napirendre kerültek, amelyek valószínűvé teszik, hogy az említett módosítás rövidesen megtörténik. A szóban levő problémák között szerepel az is, hogy egyes kamarák nem akarják idegen állampolgárok cégeit bejegyezni és erre vonatkozóan határozatokat is hoztak, ugyanakkor azonban azt kívánják, hogy az idegen cégek bejegyzését törvény útján szabályozzák. A Kamarák Szövetségének tervezete e kérdéssel ugyan nem foglalkozik, de számos olyan intézkedést tartalmaz, amely megajánlana a jelenlegi rendszert. Ugyancsak törvénytervezetet készített a bucaresti Kamara is, amely viszont már megemlékezik az idegen állampolgárok cégeinek bejegyzéséről is. A miniszteriumnak többek között az a célja, hogy módosítsa a részvénytársaságok bejegyzésével kapcsolatos formálisakat. Ki akarják egészíteni azt a rendelkezést is, amelynek értelmében minden kereskedő köteles cégére nevét is kiírni és súlyos büntetéssel akarják sújtani azokat, akik ezt a rendelkezést megszegik. Előreláthatólag a cégbejegyzést módosító javaslat az új parlament első ülészákan már tárgyalásra kerül.

Közérdekből megsemmisítették a nagyszebeni városi tanács ajándékozását. Kolozsvár. Saját tud. A nagyszebeni városi tanács a közelmúltban tanácsköltségek céljaira odaajándékozta az állomástéren lévő és városi tulajdon képező 2400 négyzetméter területét, amely szomszédos volt Manea Janteo háztulajdonos telkével. Manea közérdek címén kifogást emelt az ajándékozás ellen és az erre vonatkozó tanács határozatot a kolozsvári közigazgatási táblához fellebbezte meg. A tábla az ajándékozást megsemmisítette.

Szabadlábra helyezték a csucaai vasúti szerencsétlenség letartóztatottjait. Kolozsvár. Saját tud. Az emlékeztető csucaai vasúti szerencsétlenséggel kapcsolatban őrizetbe vette Damian Arsen és Stan Florian mozdonyvezetők szabaddalbra helyezését rendelte el a vizsgálóbíró. Az ügyben ugyanis a nyomozás már teljesen befejeződött és így nincs szükség a két gondatlansággal vádolt vasúti alkalmazott további fogvatartására. Az ügynek jelenleg egyetlen letartóztatottja sincs.

320 LEI EGY LITER PETRÓLEUM. Bucurestiből jelentik: Az iparügyi miniszterium táviratban közölte a megyefőnökkel, hogy a petróleum literje 3 lei 20 baniban lett megállapítva. A megyefőnökök azzal közlik az árat a községi bírákkal, hogy semmiféle jogcímen nincs megengedve az ár felemelése.

MEGJELENIK A PIACON AZ ELSŐ MAGYAR OLAJ. Budapestről jelentik: A lippei olajterületen többszáz újabb petróleumkutúrásához kezdtek. Bornemisza iparügyi miniszter csütörtökön meglepetésként a furásokat. Néhány nap múlva megjelenik a piacon az első magyar olaj.

MEGISMÉTLIK A VÁLLALATOK SZEMÉLYZETÉNEK ELLENŐRZÉSÉT. Bucurestiből jelentik: Tatarescu miniszterelnök lakásán a kormány és a Liberális Párt a választások befejezéséig permanens naponkénti szolgálatot vezettek be. A kormány tagjait sürgősen Bucurestibe rendelték. Holnap minisztertanácsot tartanak. A tanácskozás után minisztertanács határozatot fognak kiadni a vállalatok személyzetének az ellenőrzéséről. A vállalatok személyzetének az ellenőrzését január 1-én kezdik meg. Az ellenőrzés sokkal szigorúbb lesz, mint tavaly. Az összes vállalatok tablót kötelesek készíteni személyzetükről.

A NÉGUS KARÁCSONYI ÉS UJÉVI ÜDVÖZLETET INTÉZ AMERIKA NÉPÉHEZ. Londonból jelentik: Hailé Szekszázi karácsonykor rádióbeszédet intéz Amerika népéhez. A negyedórás beszédet az amerikai rádiótársaságok szövetségével történt megállapodás szerint valamennyi amerikai adóállomás közvetíti. A volt négus karácsonyi és újévi üdvözlőt küld Amerika népének.

A KÉKKŐ-GYÁRAK EMELNI AKARJÁK AZ ÁRAKAT. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumban Cicero Gorciu vezértitkár elnöklése alatt értekezletet tartottak a kékkő-szükséglet mennyiségének és árának megállapítására vonatkozóan. Az értekezleten résztvettek az érdekelt vegyi gyárak képviselői is. Az adatok tanulmányozása után megállapították, hogy az országnak ezer vagon kékkőre van szüksége. A gyárak képviselői kijelentették, hogy kötelezettségük vállalnak ennek a mennyiségnek leszállítására, ugyanakkor azonban a kormány hozzájárulását kérték a kékkő árának felemeléséhez. A közeljövőben az említett bizottság újabb ülést tart, amelyen majd a réz külföldi árát vizsgálja meg és megállapítja a kékkő vagyis réz súlyát önköltségi és eladási árát is.

Csiri-biri,

csiri-biri,

kékdolmány,

én csak **Mott**-ot ihatnám

Amerikai-izü betörés Lupényban. Déva. Saját tudósítónktól. Az elmúlt napokban vakmerő betörés történt Lupeny községben. A község ugynevezett Rubinstein-féle üzlete s'üt ajjal három szemautó állott meg, amelyekből ötöt tozött férfiak szálltak ki, kik felnyitották az üzletet és minden holmit magukkal vittek. Csak reggel derült ki hogy zsilvölgyi „ganzszterek” betöréses-lopást követtek el s nem az üzlet átköltöztetéséről van szó — amint azt gondolták — A csendőrség bevezette a nyomozást, amelyek eljárási fordulatot adott, hogy a lopásból számított két nap múlva egy Aradon tanuló fiatal ember jött haza a Zsilvölgyébe vakáciora, aki elmondta, hogy Aradon találkozott egy vulkán fiatalemberrel, aki dacára annak, hogy évek óta munkanélküli, most rendkívül elegánsan van öltözve s állandó mulatásaiban valóságos szörny a pénz. A rendőrség, hogy tudomást szerzett arról az esetről, ebben az irányban is kiterjesztette a nyomozást. Néhány nap múlva a rendőrségnek sikerült is letartóztatnia Muntean Josif vulkán illetőségű fiatalembert és két társát Batpri Jozsef borbélyt és Lázár Mihály péket, akik a betörést alkövétték. A három betörő vallomásaiból kiderült, hogy átküccsal hatoltak be az üzletbe, ahol 85 ezer lei készpénzt és 150 ezer lei értékű szövetruzsakmányokat. A pénzen „tisztességesen” megosztottak, míg a ruhaneműket különféle helyeken helyezték el. A rendőrség most a társaság orgazdáit után nyomoz.

Fájnak a lábizmai?

Lelohasztja a daganatokat, enyhíti a fájdalmaikat

Este, lefekvés előtt kenje be enyhén a fájó testrészeket Sloan's-szal — és azonnal nagy megkönnyebbülést érez. Saját maga fog a legjobban csodálkozni, milyen hamar múltak el a fájdalmaik. Tegyen még ma este egy kísérletet. Minden drogériában és gyógyszerárban kapható. Nagy üveg ára 60, kis üveg ára 35 lei.

Sloan's Liniment
megszünteti a fájdalmaikat!

Feljegyzések

Nagyon régi, szinte már elfelejtett és még is egészen új kép tárult elénk a kolozsvári Magyar Zenekonservatórium szimfonikus hangversenyén: az öreg város magyar társulatának színe-java töltötte meg a színháztermet: a nemzeti ünneppé avatta az immár 118 éves magyar kulturintézmény művészi beszámóját. A klasszikus zenéről azt szokták mondani, hogy nemzetközi, mert közvetlenül az emberi szellemhez szól és nem szükséges nyelvi ismeret a megértéséhez: a mód azonban, ahogyan különböző népek a legmagasabb és legelvontabb szellemi alkotásokat felfogják és közvetítik, a szeretet és tudás, mellyel a magas zenét művelik — nemzeti teljesítmény, mely rangot ad a népek társadalmában. Ezért van az, hogy a kolozsvári filharmonikus hangversenye és az ünnepi külf. melyet a közönség annak adott, nemcsak erre az egy városra tartozik, hanem az egész erélyi: magyarság művelődésének nagy ügye.

A zenekari hangversenyeknél a zenekar a hangszer, a művész a karmester: ennek a kolozsvári nevezetes hangverseny pompás volt a hangszeres és Zsizsmann Rezső, a karmester kiváló művész, ki nemcsak a zenei feladatokat érezte mélységgel, hanem az oldotta meg nagy sikerrel, hanem a nemzetiekét is. Fáradhatatlan lelkes munkáját mind a két területen teljes siker koronázta s ezt fel kell jegyeznünk azon a listán, melyen igazi értékeinket tartjuk nyilván.

Brahms 3. szimfóniája nyitotta meg a műsort: az emberi élet nagy élményei hullámoznak e műben, mely az érett férfikor hangulatát hordozta. A küzdelmet, a nyár derűjét, a szerelmi válságot, majd a felemelkedést, a transcendentális magasságokba és a hitbéli mélységes megnyugvást. Lalo-nak, az új lírai romantika kiváló képviselőjének spanyol szimfóniájában kifejezést kereső érzelmek mélységes fájdalommal, tömpagvással váltakoznak. Wagner Siegfried idylljében harsogott a lángelme boldogsága, hogy örököse lesz. Beethoven Leonora nyitányában Pollermann Aranka hegédülőjének teljesen kiforrott művészete, elmélyült lírája s elragadó lendülete bilincselte le a közönséget.

Mindezt az élményt azonban a csaknem hatvan tagú zenekarnak és művészi urának, Zsizsmann karmesternek köszönjük; elsősorban neki, mert az ő nagy tudásának, példátlan felkészültségének és fáradhatatlan munkájának gyümölcse az, hogy a zene nagy alkotói hatalmukat ki tudják terjeszteni még azoknak a szellemére is, akik minden zenei tudás, minden irodalmi ismeret nélkül ülünk le székünkre s emelkedünk fel velük együtt a zenei gondolatok titokzatos, megnyugtató és tisztító magasságaiba.

A karmesternek erre van szüksége: csillogó szemekre, átszellemült arcokra, a lelki emlékezés testi mozdulatlanságára. Akkor érzi, hogy nemcsak őt hatotta át az előadott művek csodálatos világa, nemcsak ő értette meg a harmoniákba rejtett, szavakkal alig kifejezhető gondolatokat, hanem azokat meg is tudta értetni s az élményt, mely a lelkét megtöltö, szét tudta árasztani az egész közönségre.

Boldogan tanuskodunk emellett, hogy ezen a gyönyörű hangversenyen ez megtörtént.

(Skit.)

A svájci köztársaság új elnöke

Bernből jelentik: A svájci szövetségi gyűlés dr Bauman Jánost, a szövetségi tanács jelenlegi elnökét, Svájc 1938 évi szövetségi elnökévé választotta.

Kétszeres maratoni bajnok aki egyszer sem szereti ünnepelteni magát

Párizs, december hó.

Leriche, montreuili születésű fiatalember Párizsban és Prágában kétszeres maratoni bajnokságot nyert. A montreuili városi tanács elhatározta, hogy a szülőfalujára dicsőséget hozó bajnokot ünnepséggel tiszteli meg. A nagy napot ki is tűzték. A polgármester lendületes szónoklatra készült. Magasztaló beszédet tanult az iparosegylet elnöke is, a tüzoltózenekar új slágereken köszörsülte hangszerait és fehérruhás lányok nagy bukétokat fűztek Leriche meglepésére.

A meglepetés azonban nem a várt módon sikerült. Leriche maga helyett levelet küldött és ha nem is maratoni, de spártai rövidséggel egyszerűen megírta, hogy igaz ugyan, hogy ő kétszeres maratoni bajnok, de ezt még mindig nem találja elég oknak arra, hogy ünnepeljék, mert szereti a sportot, de nem szereti a tószót.

A lenél és tónusa megrökönyödést keltett az ünnepség rendezői között, de mert a vacsora készen volt, a borok is az asztalon álltak és az éhes, vendégkoszorú nekiült a banketnek. A tószótok is elhangzottak, a zenekar is kitétt magáért.

Hajnal felé néhány jóhangulatú vendég felülkerekedett, hogy megkeressék az ünnepeltet. Meg is találták egy kis kocsmában, ahol Leriche intim barátai társaságában szórakozott. A magándetektkéeknek felcsapott bankettezők mit tehettek egyebet, odaültek Leriche asztalához és elmondták neki az ünnepség lefolyását.

Folyóirat-szemle

Megjelent a „Korunk Szava” karácsonyi száma. Szekfű Gyula az irodalmi pörökről és a magyar hitlerizmusról szóló rendkívül nagyjelentőségű tanulmányát közli a Korunk Szava karácsonyi száma, amely Széchenyi György gróf és Katona Jenő szerkesztésében rendkívül gazdag tartalommal megjelent. A lapot Babcs Mihálynak a Korunk Szava számára írott Karácsonyi éneke vezeti be. Azután Muckermann Friedrich S. J. és Sonnenschein karácsonyi elmélkedései ragadják meg az olvasót. Katona Jenő szárnyait sorai a mai ember és a karácsony kapcsolatát érzékeltetik. Széchenyi György gróf pedig a nemzet nagy értékeinek bátor védelmére buzdít. A lap közli Francois Mauriac naplójának egy művészi részletét, Horváth Béla karácsonyi költeményét, Gogolák Lajos portraiját Ortega Gassetről és Somody István visszaemlékezését caprettoj utjára. S—r a német propaganda elleni védekezés módjáról ír és ugyanezt a kérdést világítja meg más oldalról Szabados Mihály Pánger Már munká magyar térlenség című cikkében. Kerék Mihály a bűnös és könnyelmű kivándorlói tervezetések ellen emeli fel szavát, Borodny István és Szomjas György pedig művészeti kérdésekről értekeznek. A tartalmas Idők sódra rovat többek között a Szekfű Gyulát ért tudatlan támadással, a keresztény karitás feladataival, a német kultúra tragédiájával és az ugynevezett „Népront” hazug taktikájával foglalkozik. A lap megemlékezik József Attiláról, a tragikus elhunyt költőről. A számot, amelyhez mellékelve van a Korunk Szava Népkönyvtára 21-ik füzeté, Színház, Művészet, Egyházi zene. Könyvek és Szerkesztői üzenetek egészítik ki. A Korunk Szava előfizetési ára egy évre 8 pengő, félévre 4 pengő, egyes szám ára 40 fillér. Ingyen mutatóvényszámot küld a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Fő-utca 37-a I. sz. Telefon: 15-56-23. szám.

Ar ünnepekre a legszebb ajándék.

1938
PHILIPS
Szimfonikus Széria
RADIO

PHILIPS MINIWATT
FELSZERELVE A HÍRES VÖRÖS PHILIPS MINIWATT LÁMPÁKKAL

LEGUJABB

Ünnepélyesen bevonultak Nankingba a japán csapatok

A japánok megszállták az amerikai nagykövetség épületét is, ahol állítólag több embert kivégeztek. Izzalom Amerikában

Tokióból jelentik: A japán csapatok pénteken, helyi időszámítás szerint, délután fél 2 órakor diadalmenetben bevonultak Nankingba. A csapatok díszmenetben vonultak el Saka herceg tábornok, a győzelmes csapatok parancsnoka előtt.

MOSZKVA MEGERŐSÍTETTE A TÁVOLKELETI VÖRÖS HADERŐT

Moszkvából jelentik: A távol-keleti fejlemények arra indították Moszkvát, hogy megerősítse a távol-keleti vörös haderőt. A sebastopoli kikötőből újabb flottarajt indítottak útnak Vladivosztokba. A flottaraj két csatahajóból, hat torpedórombolóból és tizennyolc tengeralattjáróból áll. Az elmúlt nyolc nap alatt a szárazföldi haderőt is megerősítették és nagy-

számu repülőgépet indítottak a Távol-Keletre.

KATONAI DIKTATURA KESZÜL JAPANBAN?

Tokióból jelentik: Péntek délelőtt a japán fővárosban az a hír terjedt el, hogy Hirota külügyminiszter lemond és lemondásával kapcsolatban az egész kormány kizárólagos katonai kormányra alakul át.

IZZALOM AMERIKÁBAN A NANKINGI NAGYKÖVETSEG ÉPÜLETÉNEK MEGSZÁLLASA MIATT

Washingtonból jelentik: Az amerikai közvéleménynek a távol-keleti eseményekkel kapcsolatos izalmát fokozzák azok a hírek, hogy a japánok Nankingban megszállták az amerikai nagykövetség épületét, miután azt a nagykövetség személyzete elhagyta. A palotában állítólag több embert kivégeztek.

„Külpolitikai kérdésekben teljes az egyetértés Prága és Párizs között“

Delbos utazása a francia sajtó szerint, enyhülést fog eredményezni a cseh-német kapcsolatokban

A prágai megbeszélések munkarendjén a dunai államok közzeledésének kérdése is szerepel

Párizsból jelentik: A sajtó a Prágában elhangzott pohárköszöntők és a esütörtökön lefolyt francia-cseh eszmecsere alapján megállapítja, hogy — mint az előrelátható volt — Prága és Párizs között a külpolitika valamennyi kérdésben teljes az egyetértés. A lapok egyrésze arra számít, hogy Delbos utazása enyhülést fog eredményezni a cseh-német kapcsolatokban. A *Matin* szerint Prágában elismerik, hogy

okos dolog volna az angol közvéleményre való tekintettel jószándékról tenni tanúságot. Azt az emlékiratot, amelyet *Hodzsza* a szudéta-németek ügyében Delbosnak átnyújtott, Londonba is eljuttatják és adott esetben London maga kezd tárgyalást az emlékiratban foglalt adatok alapján. A *Journal* lehetségesnek tartja a cseh-német közzeledést.

A londoni francia-angol megbeszélések óta ezt a kérdést Prága alaposan megfontolta és állíthatjuk, — írja a lap — hogy a cseh külpolitika lényeges módosítását vették tervbe Prágában. Ha ez csakugyan bekövetkezik, akkor az elkövetkező hónapokban az európai sakkjáblán nagy változásokra lehetünk elkészülve.

A prágai megbeszélések munkarendjén — a *Petit Parisien* szerint — a dunai államok közzeledésének kérdése is szerepel.

A belga miniszterelnök Rómában

Van Zeeland Mussolinivel is tárgyalni fog

Rómából jelentik: Van Zeeland volt belga miniszterelnök Rómába érkezett. Utazásának célja, hogy Olaszországban tovább folytassa gazdasági jellegű megbeszéléseit, amelyeket Anglia, Franciaország és Amerika kérésére a gazdasági világtérkezelés előkészítése céljából folytat. Utja nem hivatalos jellegű ugyan, de azért a volt belga miniszterelnököt *Mussolini* is fogadja.

Flandin Berlinben.

A nagynevű francia politikus, Flandin rangereitve Berlinbe érkezett. Képünk a berlini utcán készült róla, séta közben.

Előzze meg a ferőzést védekezzen a nátha, hűlés, nátház és hörghurut ellen, kérjen mindig

VALDA

PASZTILLÁT

eredeti dobozban

Aprehírdetések

Lakás

Utcai

3 szoba előszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Aurel Vlaicu (v. Vámház-u.) 31-a.

Egyszobás konyhás lakás január 1-re kiadó. Lehetőleg gyermektelen házaspárnak. Oradea, Str. Tache Joneșcu 40 szám.

Kiadó

3 szobás magánház azonnal. Oradea, Str. Barierii 5 szám. Colonia Pogány.

Különféle

Angol bőrönd

eladó. Nagyvárad, Calea Victoriei (v. Koloșvári) utca 76.

Rövid zongora

bőrbeadó. Borbély Kálmáné, Nagyvárad, Orfelinaturul (v. Arvaház) utca 3. szám.

Rádió:

Philips és más gyártmányú karácsonyfűző, fotócsikk, játékok, albumok. Kényelmes részletfizetések. I. Barbier, Zombolya, Temes megye.

Kiadványok

újságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Alkalmazás

Meglettkoru

jól főző mindenest, jó bánásmóddal azonnalra keresek. Nagyvárad, Wilson (v. Fűzes) u. 4.

Perlekt főzőnő

éves bizonyítvánnyal bejáró főzőnőnek ajánlkozók. Cím: Nagyvárad Anton Pann (v. Bölcsőde) utca 7. szám.

Kiadó

május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánházban, legjobb helyen. Bővebbet a Hedrich szalon nyújt. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 17.

Adás-vétel

Fikusz

és előszobafal eladó Nagyvárad, V. Conta (v. Halász) utca 7. sz.

Schöberl ágy

használt, eladó. Nagyvárad, Negruzzi (v. Szt. Anna) utca 18. szám.

Herbst

ékeszeráruhaza, Nagyvárad, Regele Ferdinand 3. Zsebor, ébrestőrák 130, 150, 200 lei. Doxa, Omega, Schaffhausen órák 900, 1000, 1200, 1500, 3000 lei. Női arany órák, férfi aranyórák 700, 800, 1200, 2, 4, 8 ezer lei. 14 karátos karika arany gyűrű 300, 500, 600 lei. Valódi ezüst tárgyak gramja 450—5—5 és fele lei. Vaszek aranyat, ezüstöt, briliánsot.

Vasalópárna,

ujjafa, szabóllók eladók. Bodnar, Nagyvárad, Tache Joneșcu (v. Kőrösutca) 45. szám.

Eladó

egy vas gyermekszánkó és 3+1 lámpás hálózati radio, használt, Nagyváradon, Vasile Conta (v. Halász) utca 4. szám

Veszek

mindenféle cseka ruhaneműt, agyнемűt, matracot, varrógépet, könyveket, makulatura papírt, ócskavasat, általában a házban lévő mindennemű felesleges heverő dolgot. Levelezőlap hívásra házhoz jövők. Cím: Klein Dező, Nagyvárad, Str. Budai Deleanu 2.

Eladó

Oradeán Str. Petőfi 24. sz. ház melletti ház-hely, 19 m. hosszú fronttal cca 400 m². Erdéklődni: Stefani M. Str. Petőfi 24. Oradea.

Vaskályha

teljesen jókarban lévő eladó. Oradea, Strada Scoalei 10. szám.

Magánház

2 szoba és üzlethelyiséggel eladó. Oradea, Str. Cantacuzino 36.

Hangversenyzongora

eladó. Oradea, Strada Bratianu 27. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.